

ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๐ วรรคสุดท้าย และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๐ วรรคสุดท้าย กำหนดว่า การยกเว้นการเรียนรายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี สามารถทำได้โดยการเทียบโอนผลการเรียนหรือโดยการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หน่วยกิตตามหลักสูตร ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ประกอบกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ข้อ ๖๗ วรรคสอง และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช ๒๕๕๗ ข้อ ๖๖ วรรคสอง กำหนดว่า การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบให้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีคุณภาพได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของสังคม ชุมชนและตลาดแรงงาน ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายอนันต์ แสงนิมนวล)

ประธานกรรมการการอาชีวศึกษา

**หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา
แนบท้ายประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา**

โดยที่ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๐ วรรคสุดท้าย และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๐ วรรคสุดท้าย กำหนดว่า การยกเว้นการเรียนรายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี สามารถทำได้โดยการเทียบโอนผลการเรียนหรือโดยการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หน่วยกิตตามหลักสูตรตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ประกอบกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ข้อ ๖๗ วรรคสอง และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช ๒๕๕๗ ข้อ ๖๖ วรรคสอง กำหนดว่า การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

ดังนั้น เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม ชุมชนและตลาดแรงงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษากิจกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ไว้ดังนี้

หลักเกณฑ์

๑. หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัตินี้ใช้กับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาและผู้เรียนที่เข้าศึกษาเพื่อขอรับคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

๒. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา สามารถดำเนินการได้ทุกรายวิชาในทุกหมวดวิชา โดยจำนวนหน่วยกิตที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของหลักสูตรในแต่ละระดับ

๓. การขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาเพื่อนับจำนวนหน่วยกิตสะสมต้องเป็นความสมัครใจของผู้เรียน โดยต้องมีหลักฐานที่เชื่อถือได้มาแสดงต่อสถานศึกษาว่าเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถ มีประสบการณ์ ที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอน ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า

๔. ให้สถานศึกษาดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยคณะกรรมการ ๒ ชุด คือ

(๑) คณะกรรมการตรวจสอบการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชา

(๒) คณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชา

๕. ให้คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบผลการตรวจสอบเพื่อรับรองการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชาของผู้เรียน ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชาเสนอ

๖. ให้หัวหน้าสถานศึกษา เป็นผู้อนุมัติผลการประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชาโดยให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการประเมินตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของหลักสูตรในแต่ละระดับ

๗. ผู้เรียนที่มีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ (ตก) ผู้เรียนจะขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชานั้นใหม่ในภาคเรียนต่อไปก็ได้ หรือจะขอลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นก็ได้

๘. ให้หน่วยงานต้นสังกัดกำกับดูแลสถานศึกษาให้ดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาให้แก่ผู้เรียนตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัตินี้โดยเคร่งครัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดมีอำนาจออกระเบียบหรือข้อบังคับในการดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาได้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัตินี้

แนวปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ ๑

ให้สถานศึกษาแต่งตั้ง “คณะกรรมการตรวจสอบการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชา” ของรายวิชาที่ผู้เรียนขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการวิทยาลัยที่รับผิดชอบด้านวิชาการ หรือหัวหน้างานที่รับผิดชอบด้านหลักสูตร เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าแผนกวิชาหรือหัวหน้าคณะวิชาที่รับผิดชอบรายวิชานั้น เป็นกรรมการ และครูประจำรายวิชาเป็นกรรมการ และเลขานุการ ทำหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานและสัมภาษณ์ผู้เรียนเพื่อรับรองการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชา จากกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณีต่อไปนี้

๑. ได้เคยเรียนรายวิชาที่ขอเทียบโอนโดยไม่นับหน่วยกิตมารวมเพื่อการศึกษาตามหลักสูตรและมีผลการประเมินผ่าน โดยมีหลักฐานจากสถานศึกษาที่เรียนรายวิชานั้น

๒. ได้เรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาจากหลักสูตรอื่นที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรของรายวิชาที่ขอเทียบโอน โดยมีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน โดยมีหลักฐานจากสถานศึกษาที่เรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชานั้นตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องมีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องมีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า

๓. ได้ฝึกอบรบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หรือฝึกอาชีพตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน หรือฝึกอบรบตามมาตรฐานอาชีพ หรือฝึกอาชีพต่างๆ ตามที่สถานศึกษา หน่วยงานของรัฐได้จัดขึ้นจำนวนหนึ่งหลักสูตรหรือหลายหลักสูตรรวมกัน โดยมีหลักฐานจากสถานศึกษา หน่วยงานของรัฐที่จัดการฝึกอบรบที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอน ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า

๔. ได้ฝึกงาน โดยมีหลักฐานจากสถานประกอบการ หน่วยงานที่เป็นสถานที่ฝึกงานที่แสดงว่ามีจำนวน ชั่วโมงการฝึกงานไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนตามหลักสูตรในหนึ่งภาคเรียนของรายวิชาที่ขอเทียบโอน และเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอน ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า

๕. ได้ทำงานโดยมีหลักฐานจากสถานประกอบการ หน่วยงานที่เป็นสถานที่ทำงาน ที่แสดงว่ามีจำนวน ชั่วโมงการทำงานไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนตามหลักสูตรในหนึ่งภาคเรียนของรายวิชาที่ขอเทียบโอน และเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอน ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า

ขั้นตอนที่ ๒

ให้ผู้เรียนที่ได้รับการรับรองการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชา ลงทะเบียนเพื่อขอรับการประเมินความรู้และประสบการณ์ และชำระเงินค่าลงทะเบียนตามวัน เวลา ที่สถานศึกษากำหนด และให้สถานศึกษากำหนดวัน เวลา สถานที่ประเมิน ให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนการประเมินไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์

ในแต่ละภาคเรียน ผู้เรียนจะลงทะเบียนรายวิชาโดยมีจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ผู้เรียนลงทะเบียนขอรับการประเมินความรู้และประสบการณ์ร่วมกับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ผู้เรียนลงทะเบียนเรียน ไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษา และการประเมินผลการเรียนของหลักสูตรแต่ละระดับ

ขั้นตอนที่ ๓

ให้สถานศึกษาแต่งตั้ง “คณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชา” จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย หัวหน้าคณะวิชาหรือหัวหน้าแผนกวิชาที่รับผิดชอบรายวิชานั้นเป็นประธานกรรมการ ครูผู้สอนในสาขาวิชา/สาขางานของสถานศึกษาอื่นจากทะเบียนของคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดหรือบุคลากรของหน่วยงาน สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ผู้ประกอบอาชีพ จากทะเบียนของคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัด โดยได้รับอนุญาตจากสถานศึกษาต้นสังกัดหรือหน่วยงานต้นสังกัด จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ และครูประจำรายวิชานั้นเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่ประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชา ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

๑. ประเมินความรู้และประสบการณ์ตามสมรรถนะรายวิชาของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒. จัดทำเครื่องมือประเมินที่ครอบคลุมเนื้อหาและสมรรถนะทั้งหมดของรายวิชาที่ขอเทียบโอน รายวิชาที่มีเฉพาะภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติเพียงอย่างเดียวให้ประเมินเฉพาะภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติ แล้วแต่กรณีเพียงอย่างเดียว ถ้ามีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้ประเมินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตามผังการสร้างแบบทดสอบและแนวปฏิบัติที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

๓. จำนวนชั่วโมงในการประเมินต้องไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชานั้น

๔. เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินให้ถือปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรายวิชานั้น

ขั้นตอนที่ ๔

ให้สถานศึกษาเก็บรักษาเอกสารหลักฐานในการดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
รายวิชาไว้ทุกขั้นตอนเพื่อการตรวจสอบเป็นระยะเวลาสามปี นับจากวันที่สถานศึกษาอนุมัติผลการประเมิน

.....